МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерства образования и науки Республики Башкортостан

Администрация городского округа город
Нефтекамск Республики Башкортостан

Муниципальное общеобразовательное автономное учреждение
средняя общеобразовательная школа №11
городского округа город Нефтекамск Республики Башкортостан

РАССМОТРЕНО на заседании ШМО руководитель ШМО учителей родных языков и литературы и ОДНК НР _______________________ /И.Ф. Валиева/ Протокол №1 от 30.08. 2024г.	СОГЛАСОВАНО Заместитель директора по учебной работе МОАУ СОШ №11 _______________________ /Р.Р.Ямалтдинова / Протокол МС №1 от 30.08.2024г.	УТВЕРЖДАЮ Директора МОАУ СОШ №11 _______________________ /И.Г. Аллаяров/ Приказ №576 от 30.08.2024г.

ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ

Сертификат: 00E04301A6D9BD4262D6EC61772058B4B2
Владелец: Аллаяров Илдар Габидович
Действителен: с 19.06.2024 до 12.09.2025

КОНТРОЛЬНО-ОЦЕНОЧНЫЕ СРЕДСТВА

по учебному предмету
«Государственный (башкирский) язык Республики Башкортостан»

для обучающихся 5класса

г. Нефтекамск, 2024

Аңлатма яҙыу

Тикшереү эшенең текстары дәрестә үтелгән грамматик һәм лексик темалар менән бәйле алына. Тикшереү эше һәр уҡыусының алдында булырға тейеш.

Тикшереү эшенең йөкмәткеһе һәм структураһы түбәндәге документтарға таянып төҙөлдө:

1. "Рәсәй Федерацияһында Мәғариф тураһында" Федераль законы №273-ФЗ, 29.12.2012й.
2. Нефтекама ҡалаһы 11-се мәктәптең муниципаль дөйөм автономия белем биреү учреждениеһының уҡыу планы.
3. “Рәсәй Федерацияһы халыҡтары телдәре тураһында” законы (№1807, 25.10.1991й.).
4.“Башҡортостан республикаһы халыҡтары телдәре тураһында ” БР Законы (216 –З, 15.02.1999 й.)
5. Төп дөйөм белем биреүҙең төп белем биреү программаһы.
6. Дөйөм белем биреү ойошмаларында уҡытыу рус телендә алып барылған 5-9 кластар өсөн Башҡортостан Республикаһының дәүләт (башҡорт) теле уҡыу предметы буйынса дөйөм белем биреү өлгө программаһы.
7. Рәсәй Федерацияһы халыҡтарының туған телдәрен уҡытыу концепцияһы.
8. Башҡортостан Республикаһы Мәғариф һәм фән министрлығы коллегияһы ҡарары 29.08. 2024 йыл.

Контроль эшенең структураһы һәм үтәлеү ваҡыты.

Тикшереү эше 1 өлөштән тора.

Контроль эште башҡарыу өсөн 40 минут бирелә.

Өҫтәлмә материалдар һәм күргәҙмәлек ҡулланылмай.

Башҡорт теле буйынса белемдәрен һәм күнекмәләрен баһалау нормалары

Тикшереү эшендә биргән яуаптарҙы билдәләү нормалары

Башҡорт теленең ағымдағы, сирек йәки йыл аҙағында, шулай уҡ уҡыу йылы башында инеү диктанты, ҙур темаларҙан һуң йомғаҡлау контроль эштәре үткәрелә. Ағымдағы контроль эштәр программаның өйрәнелгән материалын үҙләштереүҙе тикшереү маҡсатында уҙғарыла. Уларҙың төрө һәм үткәреү йышлығы өйрәнелә торған материалдың ҡатмарлылығынан, уҡыусыларҙың белем кимәленән сығып билдәләнә. Ағымдағы контроль эштәр өсөн уҡытыусы йә тотош дәресте, йә уның бер өлөшөн генә файҙалана ала.

Программа материалының үҙләштереү кимәле уҡыусыларҙың дәрестәрҙә телдән биргән яуаптарына һәм яҙма эштәренә ҡарап баһалана.

Уҡыусының яуабын баһалағанда, түбәндәге критерийҙар менән эш итешергә тейеш:

1. Яуаптың тулы һәм дөрөҫ булыуы;
2. Үтелгәнде аңлы үҙләштереү, аңлау кимәле;
3. Яуаптың телмәр төҙөлөшө, әҙәби тел нормаларына ярашлы булыуы.

Уҡыусының яҙма рәүештә биргән яуабы үтелгән материалдың уҡытыусы тәҡдим иткән өлөшөнә логик эҙмә-эҙлекле аңлатманы эсенә алған бәйләнешле телмәр булырға, яуап биреүсе баланың өйрәнелгән ҡағиҙәләргә,билдәләмәләргә таянып эш итә белеүен күрһәтергә тейеш.

Әгәр уҡыусы:

1. Тәҡдим ителгән теманы тулы аңлатһа, тел төшөнсәләренә дөрөҫ билдәләмә бирһә;
2. Үтелгән материалды тулы аңлауын, белемдәрен практик ҡуллана белеүен күрһәтһә;
3. Материалды эҙмә-эҙлекле һәм әҙәби тел нормаларына ярашлы аңлатһа, уның яуабы **«5» билдәһе** менән баһалана.

Әгәр уҡыусы «5» билдәһен ҡуйыу талаптарына ярашлы яуап бирһә, ләкин һирәк яһала торған хаталар ебәреп тә уҡытыусы иҫкәртеүенән һуң уларҙы төҙәтеп барһа, телендә, телмәр төҙөлөшөндә һирәк - һаяҡ яңылышлыҡтар китһә, уның яуабы «**4» билдәһе** менән баһалана.

Әгәр уҡыусы тәҡдим ителгән темаға ҡараған төп төшөнсәләрҙе аңлауын һәм белеүен күрһәтһә,ләкин

1. Материалды тулы аңлата алмаһа,төшөнсәләрҙең һәм ҡағиҙәләрҙең билдәләмәһендә хаталар ебәрһә;
2. Әйткән фекерҙәрен тулы һәм иҫбатлауҙы нигеҙләй белмәһә, үҙ миҫалдарын килтерә алмаһа;
3. Яуабында эҙмә-эҙлелек һаҡланмаһа,телмәр төҙөлөшөндә хаталар булһа, уның яуабы **«3» билдәһе** менән баһалана.

Әгәр уҡыусы һоралған материалдың күберәк өлөшөн белмәүен, билдәләмәләрҙе һәм ҡағиҙәләрҙе әйткәндә уларҙың төп фекерен боҙоуға килтерә торған хаталар ебәрһә, материалды икеләнеүҙәр менән системаһыҙ аңлатһа, уның яуабы «**2» билдәһе** менән баһалана

Һаулыҡ мөмкинлектәре сикләнгән балалар өсөн

Әгәр уҡыусы «4» билдәһен ҡуйыу талаптарына ярашлы яуап бирһә, ләкин һирәк яһала торған хаталар ебәреп тә уҡытыусы иҫкәртеүенән һуң уларҙы төҙәтеп барһа, телендә, телмәр төҙөлөшөндә һирәк - һаяҡ яңылышлыҡтар китһә, уның яуабы «**4» билдәһе** менән баһалана.

Әгәр уҡыусы тәҡдим ителгән темаға ҡараған төп төшөнсәләрҙе аңлауын һәм белеүен күрһәтһә,ләкин

4. Материалды тулы аңлата алмаһа,төшөнсәләрҙең һәм ҡағиҙәләрҙең билдәләмәһендә хаталар ебәрһә;
5. Әйткән фекерҙәрен тулы һәм иҫбатлауҙы нигеҙләй белмәһә, үҙ миҫалдарын килтерә алмаһа;
6. Яуабында эҙмә-эҙлелек һаҡланмаһа, телмәр төҙөлөшөндә хаталар булһа, уның яуабы **«4» билдәһе** менән баһалана.

Әгәр уҡыусы һоралған материалдың күберәк өлөшөн белмәүен, билдәләмәләрҙе һәм ҡағиҙәләрҙе әйткәндә уларҙың төп фекерен боҙоуға килтерә торған хаталар ебәрһә, материалды икеләнеүҙәр менән системаһыҙ аңлатһа, уның яуабы «**3» билдәһе** менән баһалана

Комплекслы инеш контроль эше

1. ***Перепишите предложения и подчеркните существительные.***

Көндәр һалҡынайҙы. Күк йөҙөн һоро болоттар ҡапланы. Ҡар ҡатыш һалҡын ямғыр яуа башланы. Һыуыҡтан бөжәктәр ҙә, ҡоштар ҙа ҡурҡа. Күбәләктәр ағас ярыҡтарына, ҡайһы бер бөжәктәр ҡойолған япраҡтар аҫтына йәшеренде. Ҡоштар йылы яҡҡа осоп киттеләр.

2. ***Напишите слова в два столбика***

Кем? Нимә?

Олатай, эш, уҡытыусы, ҡош, ямғыр, тейен, китап,кеше,ҡыҙ, малай, өҫтәл

3. ***Данные слова поставьте во множественном числе.***

Олатай, эш, уҡытыусы, ҡош, ямғыр, тейен.

4. ***Һөйләмдәр төҙөгөҙ. Составьте предложения.***

Гәзит, уҡый, олатай.
Ҡустым, ярата, һөт.
Бутҡа, әсәй, тәмле,бешерҙе.

Комплекслы йыллыҡ контроль эше

1.Закончить предложения.

Беҙ баҡсаға… .
Атайым сүп-сарҙы … … .
Мин ер … .
Һеңлем ерҙе… .
Беҙ тырышып …
Слова для справок: тырматтым, эшләнек, сыҡтыҡ, ҡаҙыным, өйөп ҡуйҙы.

2. ***Данные слова поставьте во множественном числе.***

Өләсәй, тәҙрә, уҡытыусы, үлән, сәскә, кеше.

3.Вставьте пропущенную букву в слове

Һа..лыҡ, та...алыҡ, барма..., к...ҙ, ...олаҡ.

4. ***Перепишите и подчеркните главные члены предложения .***

Мин Башҡортостанда Нефтекама ҡалаһында йәшәйем. Өфөгә ҡунаҡҡа килдем. Өфө ҡалаһында минең олатайым менән өләсәйем йәшәй. Мин уларҙы яратам.

Дөрөҫ яуаптар.

Комплекслы инеш контроль эше

1. ***Перепишите предложения и подчеркните существительные.***

Көндәр һалҡынайҙы. Күк йөҙөн һоро болоттар ҡапланы. Ҡар ҡатыш һалҡын ямғыр яуа башланы. Һыуыҡтан бөжәктәр ҙә, ҡоштар ҙа ҡурҡа. Күбәләктәр ағас ярыҡтарына,

ҡайһы бер <u>бөжәктәр</u> ҡойолған япраҡтар аҫтына йәшеренде. <u>Ҡоштар</u> йылы яҡҡа осоп киттеләр.

2. Напишите слова в два столбика

Олатай, эш, уҡытыусы, ҡош, ямғыр, тейен, китап,кеше,ҡыҙ, малай, өҫтәл

Кем?	Нимә?
Олатай	эш
уҡытыусы	ҡош
кеше	ямғыр
ҡыҙ	тейен
малай	китап
	өҫтәл

3. Данные слова поставьте во множественном числе.

Олатайҙар, эштәр, уҡытыусылар, ҡоштар, ямғырҙар, тейендәр.

4. Һөйләмдәр төҙөгөҙ. Составьте предложения.

Олатай гәзит уҡый.
Ҡустым һөт ярата.
Әсәй тәмле бутҡа бешерҙе.

Комплекслы йыллыҡ контроль эше

1.Закончить предложения.

Беҙ баҡсаға сыҡтыҡ .
Атайым сүп-сарҙы өйөп ҡуйҙы .
Мин ер тырматтым .
Һеңлем ерҙе ҡаҙыны .
Беҙ тырышып эшләнек.

Слова для справок: тырматтым, эшләнек, сыҡтыҡ, ҡаҙыны, өйөп ҡуйҙы.

2. ***Данные слова поставьте во множественном числе.***

Өләсәйҙәр, тәҙрәләр, уҡытыусылар, үләндәр, сәскәләр, кешеләр.

3. **Вставьте пропущенную букву в** слове

Һалыҡ, таҙалыҡ, бармаҡ, күҙ, ҡолаҡ.

4. ***Перепишите и подчеркните главные члены предложения .***

<u>Мин</u> Башҡортостанда Нефтекама ҡалаһында <u>йәшәйем</u>. Өфөгә ҡунаҡҡа <u>килдем</u>. Өфө ҡалаһында минең <u>олатайым</u> менән <u>өләсәйем йәшәй</u>. <u>Мин</u> уларҙы <u>яратам</u>.